

DIREKTYVOS

KOMISIJOS DIREKTYVA (ES) 2019/782

2019 m. gegužės 15 d.

kuria dėl suderintų rizikos rodiklių nustatymo iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/128/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo ⁽¹⁾, ypač į jos 15 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą,

kadangi:

- (1) pagal Direktyvą 2009/128/EB siekiama sumažinti pesticidų naudojimo keliamą riziką ir poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai ir skatinti taikyti integruotą kenkėjų kontrolę ir alternatyvius metodus arba priemones, kad būtų sumažinta priklausomybė nuo pesticidų naudojimo;
- (2) 2017 m. spalio mėn. ataskaitoje dėl valstybių narių nacionalinių veiksmų planų ir Direktyvos 2009/128/EB dėl tausiojo pesticidų naudojimo įgyvendinimo pažangos ⁽²⁾ Komisija išsipareigojo bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad būtų pasiektas sutarimas dėl suderintų rizikos rodiklių sukūrimo;
- (3) 2017 m. gruodžio mėn. reaguodama į Europos piliečių iniciatyvą „Uždrausti glifosatą ir apsaugoti žmones ir aplinką nuo toksiškų pesticidų“ ⁽³⁾ Komisija išsipareigojo nustatyti suderintus rizikos rodiklius, kad būtų stebimos rizikos mažinimo tendencijos, susijusios su pesticidų naudojimu Sąjungos lygmeniu;
- (4) būtina nustatyti suderintus rizikos rodiklius, kad būtų galima įvertinti pažangą, padarytą siekiant šių tikslų Sąjungos lygmeniu, nes tai leis valstybėms narėms nacionaliniu lygmeniu valdyti riziką ir apie ją pranešti;
- (5) Direktyvos 2009/128/EB 15 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad Komisija apskaičiuotų rizikos rodiklius Sąjungos lygiu naudodama statistinius duomenis, surinktus pagal Sąjungos teisės aktus dėl augalų apsaugos produktų statistikos, ir kitus susijusius duomenis, kad nustatytų pesticidų naudojimo keliamos rizikos tendencijas;
- (6) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1185/2009 ⁽⁴⁾ 1 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad statistika, parengta pagal šį reglamentą, ir kiti susiję duomenys būtų naudojami Direktyvos 2009/128/EB 4 ir

⁽¹⁾ OL L 309, 2009 11 24, p. 71.

⁽²⁾ 2017 m. spalio mėn. Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl valstybių narių nacionalinių veiksmų planų ir Direktyvos 2009/128/EB dėl tausiojo pesticidų naudojimo įgyvendinimo pažangos, COM(2017) 587 *final*.

⁽³⁾ 2017 m. gruodžio 12 d. Komisijos komunikatas dėl Europos piliečių iniciatyvos „Uždrausti glifosatą ir apsaugoti žmones ir aplinką nuo toksiškų pesticidų“, C (2017) 8414 *final*.

⁽⁴⁾ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1185/2009 dėl pesticidų statistikos (OL L 324, 2009 12 10, p. 1).

15 straipsniuose nurodytiems tikslams, visų pirma nacionaliniams veiksnių planams nustatyti ir rodikliams apskaičiuoti. Iki šiol pagal Reglamentą (EB) Nr. 1185/2009 Sąjungos lygmeniu nebuvo sukurtas suderintas augalų apsaugos produktų naudojimo statistinių duomenų rinkimo metodas, todėl tokių duomenų nėra;

- (7) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 ⁽⁵⁾ 53 straipsnį ypatingomis aplinkybėmis valstybės narės gali leisti ne ilgesniam kaip 120 dienų laikotarpiui pateikti rinkai augalų apsaugos produktus ribotam ir kontroliuojamam naudojimui, jeigu tokia priemonė pasirodo esanti būtina kilus grėsmei, kurios negalima kontroliuoti jokiais kitomis pagrįstomis priemonėmis. Tokiais atvejais valstybės narės gali leisti pateikti rinkai augalų apsaugos produktus, kurių sudėtyje yra patvirtintų arba nepatvirtintų veikliųjų medžiagų;
- (8) suderintas rizikos rodiklis gali būti grindžiamas tik statistiniais duomenimis, surinktais laikantis Sąjungos teisės aktų dėl augalų apsaugos produktų statistikos ir kitų susijusių duomenų, o neturint statistinių duomenų apie augalų apsaugos produktų naudojimą vieninteliai tokie aktualūs ir šiuo metu turimi duomenys yra statistiniai duomenys apie augalų apsaugos produktų pateikimą rinkai ir valstybių narių pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį ypatingomis aplinkybėmis suteiktų autorizacijų skaičius. Tokius rodiklius reikėtų papildyti kitais rodikliais, kad būtų galima įtraukti ir kitus rizikos elementus;
- (9) tikslinga, kad šioje direktyvoje naudojamas veikliųjų medžiagų suskirstymas į nedidelės rizikos veikliųjų medžiagų, keistinių medžiagų arba kitų veikliųjų medžiagų kategorijas atitiktų Reglamente (EB) Nr. 1107/2009 nustatytą suskirstymą į kategorijas, kuris, be kita ko, pagrįstas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 ⁽⁶⁾ nustatyta klasifikacija;
- (10) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 veikliosios medžiagos gali būti arba cheminės veikliosios medžiagos, arba mikroorganizmai. Direktyvoje 2009/128/EB reikalaujama, kad, kai tik įmanoma, valstybės narės teiktų pirmenybę ne cheminės kenkėjų kontrolės metodams. Todėl nustatant suderintus rizikos rodiklius tikslinga veikliąsias medžiagas ir mikroorganizmus suskirstyti į atskiras kategorijas;
- (11) tais atvejais, kai valstybės narės suteikia nepatvirtintų veikliųjų medžiagų autorizacijas pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį, valstybės narės pagal Reglamento (EB) Nr. 1185/2009 3 straipsnį pateikia Komisijai informaciją apie nepatvirtintų veikliųjų medžiagų, esančių vėliau rinkai pateiktuose augalų apsaugos produktuose, kiekius. Iki šiol Sąjungos lygmeniu nėra sukurtas suderintas metodas, pagal kurį būtų renkami duomenys apie patvirtintų veikliųjų medžiagų, esančių rinkai pateiktuose augalų apsaugos produktuose, konkrečius kiekius, susijusius su autorizacijomis, suteiktomis pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį;
- (12) derinant pagal Reglamentą (EB) Nr. 1185/2009 parengtus statistinius duomenis ir pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 parengtą informaciją apie veikliąsias medžiagas, įskaitant tai, ar jos yra nedidelės rizikos veikliosios medžiagos, keistinos medžiagos arba kitos veikliosios medžiagos, galima nustatyti apskaičiavimo metodą, skirtą parengti pavojumi pagrįstą rizikos rodiklį, kuriuo būtų įvertinama galima pesticidų naudojimo rizika;
- (13) kol bus Sąjungos mastu įdiegta suderinta duomenų apie rinkai pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį pateiktų veikliųjų medžiagų kiekius, tikslinga nustatyti suderintą rizikos rodiklį, pagrįstą pagal tą straipsnį suteiktų autorizacijų skaičiumi;
- (14) kad būtų apskaičiuoti suderinti rizikos rodikliai siekiant atsižvelgti į santykinę riziką, susijusią su augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra skirtingų kategorijų patvirtintų veikliųjų medžiagų ir nepatvirtintų veikliųjų medžiagų, naudojimu, reikėtų nustatyti svorinius koeficientus;
- (15) siekiant pakankamai dažnai matuoti šios srities pažangą ir atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės turi kasmet pateikti duomenis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1185/2009 ir perduoti juos Eurostatui per 12 mėnesių nuo ataskaitinių metų pabaigos, suderinti rizikos rodikliai turėtų būti kasmet apskaičiuojami ir paskelbiami ne vėliau kaip per 20 mėnesių nuo atitinkamų ataskaitinių metų pabaigos;
- (16) šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

⁽⁵⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁽⁶⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 2009/128/EB IV priedo pakeitimas

Direktyvos 2009/128/EB IV priedas pakeičiamas šios direktyvos priedo tekstu.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2019 m. rugsėjo 5 d.

Valstybės narės, priimdamos tas priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2019 m. gegužės 15 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

„IV PRIEDAS

1 SKIRSNIS

Suderinti rizikos rodikliai

Suderinti rizikos rodikliai išvardyti šio priedo 2 ir 3 skirsniuose.

2 SKIRSNIS

Suderintas rizikos rodiklis Nr. 1. Pavožumi pagrįstas suderintas rizikos rodiklis, grindžiamas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 rinkai pateiktų veikliųjų medžiagų, esančių augalų apsaugos produktuose, kiekiu

1. Šis rodiklis grindžiamas statistiniais duomenimis apie pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 rinkai pateiktų veikliųjų medžiagų, esančių augalų apsaugos produktuose, kiekį, apie kurį Komisija (Eurostatas) informuojama pagal Reglamento (EB) Nr. 1185/2009 I priedą (statistika apie pesticidų pateikimą rinkai). Šie duomenys suskirstyti į 4 grupes, kurios padalintos į 7 kategorijas.
2. Apskaičiuojant suderintą rizikos rodiklį Nr. 1, taikomos šios bendrosios taisyklės:
 - a) suderintos rizikos rodiklis Nr. 1 turi būti apskaičiuojamas pagal 1 lentelėje nustatytą veikliųjų medžiagų suskirstymą į 4 grupes ir 7 kategorijas;
 - b) 1 grupei (A ir B kategorijoms) priskiriamos veikliosios medžiagos – Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 ⁽¹⁾ priedo D dalyje išvardytos medžiagos;
 - c) 2 grupei (C ir D kategorijoms) priskiriamos veikliosios medžiagos – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo A ir B dalyje išvardytos medžiagos;
 - d) 3 grupei (E ir F kategorijoms) priskiriamos veikliosios medžiagos – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo E dalyje išvardytos medžiagos;
 - e) 4 grupei (G kategorijai) priskiriamos veikliosios medžiagos – medžiagos, kurios nėra patvirtintos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 ir todėl nėra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priede;
 - f) taikomi 1 lentelės vi eilutėje nurodyti svoriniai koeficientai.
3. Suderintas rizikos rodiklis Nr. 1 apskaičiuojamas metinį rinkai pateiktų kiekvienos grupės (1 lentelė) veikliųjų medžiagų kiekį padauginant iš atitinkamo pavožaus svorinio koeficiento, nustatyto vi eilutėje, vėliau skaičiavimo rezultatai susumuojami.
4. Galima apskaičiuoti kiekvienos grupės ir kategorijos (1 lentelė) rinkai pateiktų veikliųjų medžiagų kiekius.

⁽¹⁾ 2011 m. gegužės 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 540/2011, kuriuo dėl patvirtintų veikliųjų medžiagų sąrašo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 (OL L 153, 2011 6 11, p. 1).

Veikliųjų medžiagų suskirstymas ir pavojaus svoriniai koeficientai, skirti apskaičiuoti suderintą rizikos rodiklį Nr. 1

Eilutė	Grupės						
	1		2		3		4
i)	Nedidelės rizikos veikliosios medžiagos, kurios yra patvirtintos arba laikomos patvirtintomis pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 22 straipsnį, ir kurios yra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo D dalyje		Veikliosios medžiagos, kurios yra patvirtintos arba laikomos patvirtintomis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009, bet nepriskiriamos kitoms kategorijoms, ir kurios yra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo A ir B dalyse		Veikliosios medžiagos, kurios yra patvirtintos arba laikomos patvirtintomis pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 24 straipsnį, ir kurios yra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo E dalyje		Veikliosios medžiagos, kurios nėra patvirtintos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 ir todėl nėra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priede
ii)	Kategorijos						
iii)	A	B	C	D	E	F	G
iv)	Mikroorganizmai	Cheminės veikliosios medžiagos	Mikroorganizmai	Cheminės veikliosios medžiagos	kurios neklasifikuojamos kaip: kancerogeninės 1A arba 1B kategorijos ir (arba) 1A arba 1B kategorijos toksiškos reprodukcijai ir (arba) endokrininę sistemą ardančios medžiagos	kurios klasifikuojamos kaip: kancerogeninės 1A arba 1B kategorijos ir (arba) 1A arba 1B kategorijos toksiškos reprodukcijai ir (arba) endokrininę sistemą ardančios medžiagos, kai poveikis žmonėms yra nereikšmingas	
v)	Pavojaus svoriniai koeficientai, taikomi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 rinkai pateiktų veikliųjų medžiagų, esančių augalų apsaugos produktuose, kiekiui						
vi)	1		8		16		64

- Nustatoma, kad bazinė suderinto rizikos rodiklio Nr. 1 vertė yra 100, jis atitinka pagal pirmiau pateiktus skaičiavimus gautą 2011–2013 m. laikotarpio rezultatų vidurkį.
- Suderinto rizikos rodiklio Nr. 1 rezultatas išreiškiamas remiantis bazine verte.
- Valstybės narės ir Komisija pagal Direktyvos 2009/128/EB 15 straipsnio 2 ir 4 dalis apskaičiuoja ir paskelbia kiekvienų kalendorinių metų suderintą rizikos rodiklį Nr. 1 ne vėliau kaip per 20 mėnesių nuo tų metų, kurių suderintas rizikos rodiklis Nr. 1 yra skaičiuojamas, pabaigos.

Suderintas rizikos rodiklis Nr. 2. Suderintas rizikos rodiklis, pagrįstas autorizacijų, suteiktų pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį, skaičiumi

1. Šis rodiklis grindžiamas augalų apsaugos produktų autorizacijų, suteiktų pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį, skaičiumi, apie kurį Komisija informuojama pagal to reglamento 53 straipsnio 1 dalį. Šie duomenys suskirstyti į 4 grupes, kurios padalintos į 7 kategorijas.
2. Apskaičiuojant suderintą rizikos rodiklį Nr. 2, taikomos šios bendrosios taisyklės:
 - a) suderintas rizikos rodiklis Nr. 2 turi būti pagrįstas autorizacijų, suteiktų pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį, skaičiumi. Jis apskaičiuojamas pagal šio skirsnio 2 lentelėje nustatytą veikliųjų medžiagų suskirstymą į 4 grupes ir 7 kategorijas;
 - b) 1 grupei (A ir B kategorijoms) priskiriamos veikliosios medžiagos – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo D dalyje išvardytos medžiagos;
 - c) 2 grupei (C ir D kategorijoms) priskiriamos veikliosios medžiagos – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo A ir B dalyje išvardytos medžiagos;
 - d) 3 grupei (E ir F kategorijoms) priskiriamos veikliosios medžiagos – Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo E dalyje išvardytos medžiagos;
 - e) 4 grupei (G kategorijai) priskiriamos veikliosios medžiagos – medžiagos, kurios nėra patvirtintos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 ir todėl nėra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priede;
 - f) taikomi šio skirsnio 2 lentelės vi eilutėje nurodyti svoriniai koeficientai.
3. Suderintas rizikos rodiklis Nr. 2 apskaičiuojamas kiekvienos grupės atveju (2 lentelė) augalų apsaugos produktų autorizacijų, suteiktų pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį, skaičių padauginant iš atitinkamo pavojaus svorinio koeficiento, nustatyto vi eilutėje, vėliau skaičiavimo rezultatai susumuojami.

*2 lentelė***Veikliųjų medžiagų suskirstymas ir pavojaus svoriniai koeficientai, skirti apskaičiuoti suderintą rizikos rodiklį Nr. 2**

Eilutė	Grupės			
	1	2	3	4
i)	Nedidelės rizikos veikliosios medžiagos, kurios yra patvirtintos arba laikomos patvirtintomis pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 22 straipsnį, ir kurios yra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo D dalyje	Veikliosios medžiagos, kurios yra patvirtintos arba laikomos patvirtintomis pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009, bet nepriskiriamos kitoms kategorijoms, ir kurios yra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo A ir B dalyse	Veikliosios medžiagos, kurios yra patvirtintos arba laikomos patvirtintomis pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 24 straipsnį, ir kurios yra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priedo E dalyje	Veikliosios medžiagos, kurios nėra patvirtintos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 ir todėl nėra išvardytos Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 540/2011 priede

Eilutė	Grupės						
	1	2	3			4	
ii)	Kategorijos						
iii)	A	B	C	D	E	F	G
iv)	Mikroorganizmai	Cheminės veikliosios medžiagos	Mikroorganizmai	Cheminės veikliosios medžiagos	kurios neklasifikuojamos kaip: kancerogeninės 1A arba 1B kategorijos ir (arba) 1A arba 1B kategorijos toksiškos reprodukcijai ir (arba) endokrininę sistemą ardančios medžiagos	kurios klasifikuojamos kaip: kancerogeninės 1A arba 1B kategorijos ir (arba) 1A arba 1B kategorijos toksiškos reprodukcijai ir (arba) endokrininę sistemą ardančios medžiagos, kai poveikis žmonėms yra nereikšmingas	
v)	Pavojaus svoriniai koeficientai, taikomi pagal autorizacijų, suteiktų pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 53 straipsnį, skaičių						
vi)	1		8		16		64

4. Nustatoma, kad bazinė suderinto rizikos rodiklio Nr. 2 vertė yra 100, jis atitinka pagal pirmiau pateiktus skaičiavimus gautų 2011–2013 m. laikotarpio rezultatų vidurkį.
5. Suderinto rizikos rodiklio Nr. 2 rezultatas išreiškiamas remiantis bazine verte.
6. Valstybės narės ir Komisija pagal Direktyvos 2009/128/EB 15 straipsnio 2 ir 4 dalis apskaičiuoja ir paskelbia kiekvienų kalendorinių metų suderintą rizikos rodiklį Nr. 2 ne vėliau kaip per 20 mėnesių nuo tų metų, kurių suderintas rizikos rodiklis Nr. 2 yra skaičiuojamas, pabaigos.“